

NIET -
ONTVANKELIJK

▶ **ONGEGROND/
AFGEWEZEN**

Bedrijfsarts waarschuwt voor grensoverschrijdende werknemer in spe

Wat moet een bedrijfsarts doen die hoort dat een huisarts in een gezondheidscentrum heeft gesolliciteerd, over wie hij tijdens zijn werk elders heeft gehoord dat hij grensoverschrijdend is naar collega's? Deze bedrijfsarts trekt bij het management – van Defensie – aan de bel. Dat stelt de huisarts toch aan, want er is geen 'dossier'. Na een paar maanden hebben 'meerdere dames' van het ondersteunend personeel in gesprekken met de bedrijfsarts laten weten dat ze bang zijn om te komen werken. Opnieuw neemt de bedrijfsarts contact op met het

management. Dat stelt de huisarts op non-actief. De huisarts klaagt de bedrijfsarts aan, omdat hij vindt dat hij zich niet had mogen bemoeien met het aanstellingsbeleid. Het Regionaal Tuchtcollege in Groningen berispt de bedrijfsarts omdat hij het helemaal verkeerd zou hebben aangepakt. In hoger beroep gaat alles van tafel. De tuchtrechter in Den Haag vindt het juist de taak van een bedrijfsarts om ongevraagd advies te geven over bedreigingen van het welzijn van werknemers. En hij had niet in gesprek hoeven gaan met de huisarts, want daarmee zou hij

zijn beroepsgeheim jegens de assistentes hebben gebroken.

Of bedrijfsartsen in dit soort settingen kunnen worden beschouwd als onderdeel van 'de werkvloer', waar de regel om eerst de collega aan te spreken op ziet, is de vraag. Gebruikelijk is dat een bedrijfsarts signalen van structurele risico's voor het werkklimaat direct neerlegt bij het management. Overigens: ook dan met inachtneming van het beroepsgeheim.

Eva Nyst, journalist
mr. Robinetta de Roode, adviseur gezondheidsrecht

Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg d.d. 23 oktober 2020

(ingekort door redactie Medisch Contact)

Beslissing in de zaak onder nummer C2019.304 van A, bedrijfsarts, werkzaam te B, appellant, verweerder in eerste aanleg, gemachtigde mr. G.P. Wempe, advocaat te Drachten, tegen C, wonende te D, verweerder in beroep, klager in eerste aanleg.

01

Verloop van de procedure

C, hierna klager, heeft op 2 mei 2019 bij het Regionaal Tuchtcollege te Groningen tegen A, hierna de bedrijfsarts, een klacht ingediend. Bij beslissing van 24 september 2019, onder nummer G2019/30, heeft dat college de klacht geheel gegrond verklaard en aan de bedrijfsarts een berisping opgelegd. (...)

De bedrijfsarts is van die beslissing tijdig in beroep gekomen.

Klager heeft een verweerschrift in beroep ingediend.

De zaak is in beroep behandeld ter openbare terechtzitting van het Centraal Tuchtcollege van 4 september 2020, waar zijn verschenen de bedrijfsarts, in persoon en bijgestaan door mr.

G.P. Wempe, voornoemd, en klager, in persoon. Partijen hebben hun standpunten nader toegelicht.

02

Beslissing in eerste aanleg

Het regionaal tuchtcollege heeft aan zijn beslissing het volgende ten grondslag gelegd.

'2 Vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de klacht gaat het college uit van de volgende feiten.

2.1 Verweerder en klager zijn beiden werkzaam bij het E, een onderdeel van de F. Verweerder als bedrijfsarts en klager als huisarts. In november 2016 solliciteerde klager op de functie van huisarts bij het gezondheidscentrum van de G te B (hierna: het gezondheidscentrum), waar verweerder al langer werkte als 'burgerbedrijfsarts'. Verweerder poogde klagers aanstelling tegen te gaan op basis van wat hij tijdens een spreekuurcontact met een doktersassistente, die eerder met klager had samengewerkt, had gehoord over klagers bejegening van ondersteunend personeel. Klager werd in juni 2017 niettemin toch aangesteld en kwam zodoende onder de verzorgingspopulatie van verweerder te vallen.

2.2 In september 2017 deed verweerder melding bij zijn leidinggevende over de wijze waarop klager ondersteunend personeel zou bejegenen. Deze melding deed verweerder op basis van wat hem tijdens het spreekuur door ondersteunend personeel zou zijn verteld. Enkele dagen later werd klager op non-actief gezet. Er werd een onderzoek opgestart naar klagers functioneren. De onderzoekers van de H hebben alle betrokkenen afzonderlijk van elkaar gehoord, zo ook klager en verweerder. Verweerder heeft op 5 december 2017 een verklaring afgelegd over klagers bejegening van ondersteunende personeelsleden. De verklaring is gebaseerd op wat verweerder naar eigen zeggen tijdens spreekuurcontacten en in de wandelgangen over klager heeft gehoord. Hij heeft klager hier zelf nooit over aangesproken. De op non-actiefstelling werd enkele dagen later opgeheven en klager werd overgeplaatst naar een andere M.

3 De klacht

3.1 Verweerder hield als burgerbedrijfsarts regelmatig spreekuur in het gezondheidscentrum. Hij heeft klager nooit aangesproken over zaken die hem over klager ter ore kwamen. (...)

3.2 De klachtonderdelen

Klager verwijt verweerder:

1. dat hij zijn bijzondere aanzien en invloed in de hoedanigheid van bedrijfsarts heeft misbruikt om klager van zijn werkplek te laten uitsluiten;
2. dat hij zeer onzorgvuldig is geweest in de taakuitvoering en rol die je van een bedrijfsarts mag verwachten. De verklaring van verweerder is afgegeven zonder enige vorm van contact of zelfstandig onderzoek. Dit is extra schrijnend vanwege het feit dat klager behoort tot de verzorgingspopulatie van verweerder;
3. dat verweerder buiten de kaders van zijn functie als bedrijfsarts is getreden door zich in te laten met het aanstellingsbeleid van I. (...)

4 Het verweer

4.1 (...) Verweerder had op 13 februari 2017 een spreekuurcontact met een van de doktersassistenten. Zij confronteerde hem met alarmerende en verontrustende signalen over klager. Deze hadden betrekking op de wijze waarop klager haar had bejegend binnen een eerdere werkrelatie. Zij gaf aan dat het zeer aannemelijk was dat klager geplaatst zou gaan worden als huisarts op de locatie in B. Zij voorzag hierbij grote problemen. Verweerder werd hierna ook door andere personeelsleden geconfronteerd met dit soort alarmerende berichten over klager, zowel tijdens spreekuurcontacten als tijdens pauzes. Dit was voor verweerder als bedrijfsarts reden om op 17 februari 2017 contact op te nemen met zijn leidinggevende in J om dit te bespreken, bij voorkeur in aanwezigheid

van de K-E. Op 28 februari 2017 heeft verweerder tijdens een vergadering met de K-E zijn zorgen geuit over de mogelijk onveilige werkomgeving die zou kunnen ontstaan. Verweerder adviseerde de alarmerende signalen mee te nemen in de besluitvorming omtrent de mogelijke aanstelling. De K-E reageerde hierop door te melden dat er geen ‘dossier’ was van klager. Verweerder adviseerde vervolgens om bij een mogelijke aanstelling diepgaand met klager in gesprek te gaan over het volgen van de toepasselijke gedragscodes.

Klager werd aangesteld als huisarts. Na zijn aantreden werd verweerder in een van de gesprekken met de doktersassistenten wederom geconfronteerd met signalen over onheuse bejegening. Dit bleek voor meerdere dames te gelden. Zij voelden zich geïntimideerd, kregen gaandeweg angst om naar de werklocatie te gaan en vroegen zich af ‘wie er vandaag weer aan de beurt zou zijn’. Vanwege deze signalen en het verzoek vanuit de groep om dit vertrouwelijk te behandelen, zag verweerder zich genoodzaakt dit te melden bij het regiohoofd en ook weer bij zijn leidinggevende in J. Tijdens het sociaal-medisch teamoverleg op 2 oktober 2017 is deze problematiek in verweerders aanwezigheid uitgebreid besproken. (...)

4.2 Reactie op de klacht

4.2.1 Ontvankelijkheid

Volgens verweerder is klager kennelijk niet-ontvankelijk in zijn klacht. Klager wil hem alleen maar een hak zetten, omdat verweerder als klokkenluider heeft gefungeerd. (...)

Ad 1. Verweerder heeft als bedrijfsarts gebruikgemaakt van zijn rol als onafhankelijk adviseur van de individuele medewerker en de leiding. Hij heeft zich laten leiden door signalen, die hem al eerder hadden bereikt dan dat klager was aangesteld in B, die risico's zouden betekenen voor de veiligheid, gezondheid en het welzijn van het personeel op de werkplek. Verweerder heeft hierin aanleiding gevonden om ongevraagd preventieve adviezen te geven. (...)

Ad 2. (...)

5 Beoordeling van de klacht

(...)

5.3 Eerste en derde klachtonderdeel

(...) Het college deelt deze verwijten van klager. Het is niet aan verweerder om op basis van verklaringen van medewerkers tijdens spreekuurcontacten – en derhalve op basis van informatie die hem als bedrijfsarts ter ore is gekomen – iemands (aanstaande) aanstelling bij leidinggevend ter discussie te stellen. Dat is niet de functie van een bedrijfsarts binnen een organisatie. Verweerder had de betrokkenen wel kunnen adviseren zelf actie te ondernemen. (...)

5.4 Tweede klachtonderdeel

Het tweede klachtonderdeel heeft betrekking op de eerste tucht-

norm. Klager maakte tijdens zijn aanstelling in B deel uit van de verzorgingspopulatie van verweerder. Verweerder was derhalve niet alleen de bedrijfsarts van de personeelsleden die zich zouden hebben beklagd over klager, maar was ook de bedrijfsarts van klager. Dit laatste maakt dat het des te meer klemmt dat verweerder zonder op enig moment met klager zelf het gesprek aan te gaan, alleen over hem heeft gesproken. (...) Nu ook hier sprake is van tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen, is tevens het tweede klacht-onderdeel gegrond.

6 Slotsom en motivering van de maatregel

6.1 Zoals hiervoor uiteengezet is, is de klacht in zijn geheel gegrond. De vraag ligt voor welke maatregel passend is. Van belang hiervoor is het feit dat verweerders handelen, zowel in strijd met de eerste als met de tweede tuchtnorm, hem ernstig dient te worden aangerekend. Het feit dat verweerder tijdens deze procedure heeft laten zien onverminderd overtuigd te zijn van de juistheid van zijn handelen en daarmee heeft laten zien geen enkel inzicht in zijn eigen handelen te hebben, baart het college zorgen. (...) Als maatregel zal er derhalve een berisping worden opgelegd. (...)

03

Vaststaande feiten en omstandigheden

(...)

04

Beoordeling van het beroep

4.1 Het beroep van de bedrijfsarts is gericht tegen de gegrondverklaring van de klacht en tegen de opgelegde maatregel. De bedrijfsarts betoogt onder meer dat het regionaal tuchtcollege klager ten onrechte heeft ontvangen in het tweede klachtonderdeel. Hij verzoekt het Centraal Tuchtcollege klager in dit klacht-onderdeel alsnog niet-ontvankelijk te verklaren en de klacht voor het overige ongegrond te verklaren.

4.2 Klager heeft gemotiveerd verweer gevoerd. Hij is van mening dat het beroep van de bedrijfsarts moet worden verworpen en de bestreden beslissing moet worden gehandhaafd. (...)

4.4 Klager verwijt de bedrijfsarts – kort weergegeven:

1. dat hij zijn bijzondere aanzien en invloed in de hoedanigheid van bedrijfsarts heeft misbruikt om klager van zijn werkplek te laten uitsluiten;
2. dat hij zeer onzorgvuldig is geweest en zijn verklaring heeft afgegeven zonder enige vorm van contact met klager of zelfstandig onderzoek;
3. dat de bedrijfsarts buiten de kaders van zijn functie is getreden door zich in te laten met het aanstellingsbeleid van I. (...)

De ontvankelijkheid van klager in klachtonderdeel 2

4.5 Bij het oordeel over de ontvankelijkheid speelt de positie van

de bedrijfsarts een rol. Een bedrijfsarts wordt aangesteld of ingeschakeld door een werkgever ten behoeve van zijn werknemers. Op de samenstelling, wijzigingen en omvang van die werknemers, oftewel de verzorgingspopulatie, heeft de bedrijfsarts geen zicht of invloed.

Toetsing aan de eerste tuchtnorm

4.6 Klager behoorde, in elk geval vanaf het moment dat hij huisarts was bij het gezondheidscentrum te B, tot de verzorgingspopulatie van de bedrijfsarts. Tussen partijen is echter niet in geschil dat klager nooit een beroep heeft gedaan op de bedrijfsarts voor verzuimbegeleiding, naar diens arbeidsomstandigheden-sprekuur is geweest, dan wel anderszins een beroep op de bedrijfsarts heeft gedaan. Onder deze omstandigheden is naar het oordeel van het Centraal Tuchtcollege geen handelrelatie ontstaan tussen klager en de bedrijfsarts of van verlening van bijstand (...). Het Centraal Tuchtcollege komt ten aanzien van het tweede klachtonderdeel derhalve tot een ander oordeel dan het regionaal tuchtcollege.

Toetsing aan de tweede tuchtnorm

(...)

De beoordeling van de klacht/periode vóór de aanstelling als huisarts te B

4.9 Het Centraal Tuchtcollege acht aannemelijk dat de bedrijfsarts zich in februari 2017, voorafgaande aan de aanstelling van klager in het gezondheidscentrum te B, tot zijn leidinggevende in J en de commandant E (K-E) heeft gewend, omdat hij in een spreekuur-contact met een van de doktersassistentes verontrustende informatie had gekregen. (...)

4.10 Niet kan worden geoordeeld dat de bedrijfsarts met deze handelwijze zijn positie heeft misbruikt of buiten de kaders van zijn functie is getreden (klachtonderdelen 1 en 3). De bedrijfsarts (in het algemeen) speelt immers een belangrijke rol bij het voorkomen van gezondheidsschade door de arbeidsomstandigheden. Dit betekent dat hij gevraagd en ongevraagd de werkgever kan en moet adviseren over risico's voor gezond en veilig werken en maatregelen die preventief kunnen werken. De adviezen kunnen betrekking hebben op de fysieke veiligheid van de werkomgeving, maar ook op zaken als gedrag van medewerkers en onderlinge bejegening op de werkvloer. (...)

De beoordeling van de klacht/periode vanaf de aanstelling als huisarts te B
(...)

4.12 Ook hier geldt – om de hiervoor genoemde redenen en gezien ook tegen de achtergrond van de eerder door de bedrijfsarts ontvangen signalen – dat de bedrijfsarts met dit advies zijn positie niet heeft misbruikt en evenmin buiten de kaders van zijn functie is getreden (klachtonderdelen 1 en 3). (...)

4.13 Met het tweede klachtonderdeel verwijt klager de bedrijfsarts dat hij verklaringen over hem heeft afgelegd, en dan met name op

5 december 2017, zonder eerst contact met hem op te nemen of zelfstandig onderzoek te doen naar de feiten. Volgens klager heeft de bedrijfsarts ten onrechte afgezien van hoor en wederhoor.

4.14 Het Centraal Tuchtcollege overweegt hierover dat bij vermoedens van disfunctioneren van een arts, de ontvangen signalen of feiten (in beginsel) altijd met de betrokkene zelf moeten worden besproken. Dat uitgangspunt is neergelegd in het KNMG document 'Optimaal functioneren van artsen' uit 2016. De bedrijfsarts heeft echter aannemelijk gemaakt dat hij de informatie van de doktersassistentes bewust niet met klager heeft gedeeld, omdat zij hem geen toestemming hiervoor gaven. (...) Daar komt bij dat in oktober 2017 volgens de bedrijfsarts sprake was van een urgente situatie, waarin snel optreden geboden was. Onder deze omstandigheden is het Centraal Tuchtcollege, anders dan het regionaal tuchtcollege, van oordeel dat de bedrijfsarts geen tuchtrechtelijk verwijt kan worden gemaakt van het feit dat hij klager niet eerst zelf heeft geconfronteerd met de signalen die hij had ontvangen.

4.15 Het Centraal Tuchtcollege komt tot de slotsom dat de bedrijfsarts, door zich tot zijn leidinggevendenden te wenden en hen te adviseren hoe om te gaan met de informatie die hij van de doktersassistentes had ontvangen, niet heeft gehandeld in strijd met hetgeen een behoorlijk beroepsbeoefenaar betaamt. (...)

4.16 Uit het voorgaande volgt dat het beroep van de bedrijfsarts slaagt, de beslissing van het regionaal tuchtcollege dient te worden vernietigd en de klacht zal alsnog ongegrond worden verklaard. (...)

05

Beslissing

Het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg

- vernietigt de beslissing waarvan beroep;
- verklaart de klacht ongegrond; (...)

Deze beslissing is gegeven door R. Prakke-Nieuwenhuizen, voorzitter, Y. Buruma en T.W.H.E. Schmitz, leden-juristen, J.A.W. Dekker en M.L. van den Kieboom-de Groen, leden-beroeps-genoten, en E.D. Boer, secretaris. Uitgesproken ter openbare terechtzitting van 23 oktober 2020. ■

web

De volledige tekst van deze uitspraak staat op medischcontact.nl/tuchtrecht. Log in, bekijk deze en eerdere uitspraken en discussieer mee.

Voor meer uitspraken zie tuchtrecht.nl.

ACTUELE UITSPRAKEN

● Huisarts had patiënt moeten verwijzen naar uroloog

Klager is met zijn minderjarige zoon, die acute pijnklachten aan de testis had, bij beklagde (huisarts) op de huisartsenpost geweest. Na anamnese en onderzoek heeft de huisarts de zoon naar huis laten gaan. De volgende ochtend is de zoon gezien door de eigen huisarts die hem heeft verwezen naar de uroloog. Deze heeft een torsio testis vastgesteld. Klager verwijt de huisarts dat hij een verkeerde diagnose heeft gesteld en zijn zoon ten onrechte niet heeft verwezen naar het ziekenhuis. Volgens het college had de huisarts, gelet op de leeftijd en klachten van de zoon, de NHG-behandelrichtlijn Acute epididymitis bij volwassenen moeten volgen en de zoon met spoed naar de uroloog moeten verwijzen. Dat hij dit niet gedaan heeft en de zoon zonder werkdiagnose naar huis heeft gestuurd, valt hem tuchtrechtelijk te verwijten. De huisarts heeft erkend dat hij onjuist heeft gehandeld en heeft van deze casus geleerd. Klacht gegrond; berisping.

RTG Eindhoven, 10 november 2020

● Rapportage forensisch arts onzorgvuldig

Klager is huisarts. Het OM is een onderzoek gestart naar de dood van een patiënte van hem, tevens zijn schoonmoeder, en naar zijn betrokkenheid bij die dood. Op verzoek van het OM is beklagde (specialist ouderengeneeskunde en forensisch arts) gevraagd een aantal vragen te beantwoorden over de aan patiënte toegediende medicatie en haar overlijden. In het verslag van de arts staat dat de medicatie tot de dood van patiënte heeft geleid. Klager verwijt de arts dat hij verstrekkende ongefundeerde medisch onjuiste uitspraken heeft gedaan. Het regionaal tuchtcollege oordeelt dat de conclusies niet onjuist of onzorgvuldig zijn, maar wel genuanceerder hadden gekund. Klacht ongegrond. Klager gaat hiertegen in beroep. Het Centraal Tuchtcollege oordeelt dat de bronvermelding in het rapport onvolledig is waardoor niet inzichtelijk is waarop de conclusies zijn gebaseerd. Daarnaast is de rapportage gebaseerd op een onvolledig medisch dossier en had de arts terughoudender moeten zijn in de formulering van zijn conclusies. Klacht gegrond; waarschuwing.

CTG Den Haag, 13 november 2020

Elke week selecteren KNMG-juristen opvallende uitspraken in het gezondheidsrecht. Een volledig overzicht kunt u vinden op medischcontact.nl/recht. Tegen uitspraken van regionale tuchtcolleges kan tot zes weken na de uitspraak nog hoger beroep worden aangekend.

